

POLICISTINIŲ KIAUŠIDŽIŲ SINDROMAS (PKS) JUVENILINIAME AMŽIUIJE. NAUJAUSIOS STEBĖJIMO IR GYDYMO REKOMENDACIJOS

Darbo autorė. Aistė KISIELIŪTĖ (IV kursas).

Darbo vadovė. Doc. dr. Diana BUŽINSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Akušerijos ir ginekologijos klinika.

Darbo tikslas. Išanalizuoti mokslinę literatūrą ir pristatyti naujausias stebėjimo ir gydymo rekomendacijas juvenilinio amžiaus pacientėms, sergančioms policistinių kiaušidžių sindromu.

Darbo metodika. Atlikta literatūros analizė, naudojantis *PubMed*, *Elsevier*, *EBSCOhost* duomenų bazėmis ir tarptautinėmis PKS gairėmis. Mokslinių straipsnių paieškai naudotos raktažodžių, tokių kaip „polycystic ovary syndrome“, „PCOS“, „juvenile age“, „adolescent“, kombinacijos. Analizuoti tik anglų kalba išspausdinti straipsniai.

Rezultatai. Policistinių kiaušidžių sindromas (PKS) – tai vaisingo amžiaus moterų liga, sukelianti tiek fizinių, tiek psichologinių problemų. Mokslinės literatūros duomenimis, kas dešimta juvenilinio amžiaus pacientė serga PKS. Šis sindromas diagnozuojamas vertinant klinikinius požymius. Paauglėms, kitaip nei suaugusioms moterims, diagnozės patvirtinimui turi būti ir nereguliarus mėnesinių ciklas, ir hiperandrogenizmas. Anti-miulerinio hormono ir ultragarsinis kiaušidžių tyrimai juvenilinio amžiaus pacientėms yra nerekomenduojami. Pacientės, kurios turi dalį policistinių kiaušidžių sindromo simptomų, tačiau jų neužtenka diagnozei patvirtinti, laikomos „padidintos rizikos“ ir turėtų būti dar kartą įvertintos praėjus 8 metams po menarchės. Nustatyta, kad jauno amžiaus pacientės, sergančios PKS, yra labiau linkusios susirgti depresija ir nerimo sutrikimais, todėl būtina stebėti jų psichologinę sveikatą. Dėl galimų komplikacijų, tokių kaip metabolinis sindromas, arterinė hipertenzija ar II tipo cukrinis diabetas, juvenilinio amžiaus pacientės, sergančios PKS arba turinčios riziką sirgti PKS, turėtų būti reguliariai tiriamos šeimos gydytojo. Paauglių, sergančių PKS, gydymo pagrindas - svorio mažinimas, jei KMI yra per didelis, bei simptomų valdymas, todėl turėtų prasidėti nuo gyvensenos pokyčių. Nepavykstant pasiekti norimų rezultatų, galima papildomai paskirti metforminą (esant nereguliarioms menstruacijoms) arba sudėtinės kontraceptinės tabletės (jei kartu pasireiškia ir hirsutizmas). Retais atvejais taikomas šių medikamentų derinys.

Išvados. Policistinių kiaušidžių sindromą diagnozuoti juveniliniame amžiuje gana sudėtinga, tačiau būtina. Tik anksti pradėtas gydymas ir nuolatinis pacienčių stebėjimas gali užkirsti kelią didesniems sveikatos sutrikimams ateityje.

Raktažodžiai. Policistinių kiaušidžių sindromas, PKS, juvenilinis amžius, paauglės, rekomendacijos.